

MUUSIKKO AJAUTUI TUOTTAJAKSI

Teksti: Tommi E. Virtanen

Emma-palkittu tuottaja Jussi Jaakonaho (s. 1970) kokee identiteetiltään olevansa ensisijaisesti muusikko. Itseoppinut kitaristi uskoo pääsevänsä parhaaseen lopputulokseen, jos voi yhdistää tuotantoprosessiin koko osaamisensa kirjon: soittamisen lisäksi myös äänittämisen ja miksaamisen.

Jussi Jaakonahon soundikäsitukseen ovat luottaneet viidentoista vuoden aikana lukuisat artistit **Jonna Tervomaasta Martti Servoon** ja **Tuure Kilpeläisestä Vesa-Matti Loiriin**. Tällä hetkellä Jaakonaho on valmistelemassa **Ismo Alangon** tulevaa levyä, jonka uudessa yhtyeessä hän myös soittaa. Tuottajana Jaakonaho lukeutuu vanhaan koulukuntaan. Hän uskoo persoonallisiin musikoihin jotka osaavat kommunikoida keskenään. Oman osaamisensa tuottajana Jaakonaho on kyseenalaistanut viime vuosina rankasti. Siten hän on määrätietoisesti pyrkinyt kehittämään itseään muusikkona.

– Koen ensisijaisesti olevani muusikko. Tuottajuus ei ole minun identiteettiäni määräävä asia missään nimessä, vaikka se on minun urani. En esimerkiksi koskaan haikaile, mitä tekisin, jos pääsisin tuottamaan jonkun tietyn artistin levyn. Tuottajillahan on usein tapana spekuloida tällaisia. Minulle tuottaminen on tullut muusikkouden ja studiotoiminnan kautta, ja tuotankin aina paremmin, jos soitan samalla.

Sinähän tulit alalle vuonna 1998 Jonna Tervomaan levyjen kautta, missä soitit kaikki kitarat ja paljon muutakin?

– Kyllä. Jos en osallistu prosessiin myös muusikkona, niin ne levyt harvoin kuulostavat täsmälleen sellaiselta kuin haluan. Tykkään myös luomisvaiheesta ja siitä, kun prosessi etenee pisteeseen, että tajuan mitä siitä on muotoutumassa. Pelkästään tuottamisessa on hirveästi logistisia vaiheita, joista en

pidä, varsinkin kun kaikki levyt pitää tehdä nykyään aina vain halvemmalla. Kustannukset ovat nousseet, mutta budjetit eivät ole, vaikka olenkin saanut yleisesti ottaen työskennellä suhteellisen hyvillä budjeteilla. Se määrittelee aina hirveästi kaikkea. Ideaalimaailmassahan sitä ei pitäisi miettiä, vaan keskittyä musiikkiin.

Jos mennään vielä siihen, mistä kaikki lähti. Aloitit vuonna -93 Sibelius-Akatemian äänittäjäkoulutuksessa. Kuinka päädyit sinne?

– Olen 12-vuotiaasta asti tehnyt äänityksiä omista tai kavereiden bändeistä. Lukioikäisenä en kuitenkaan ajatellut, että siitä tulisi ammattini. Mikään siellä landella ei rohkaissut siihen suuntaan, vanhempani eivät rohkaisseet – vaikka eivät ne vastustaneetkaan –, eikä opo kehottanut musiikkialalle, vaikka kaikki toimintani oli musiikin parissa nyhäämistä. Se ei tullut mieleenkään, sillä ei Haapajärveltä kukaan muukaan pyrkinyt muusikoksi. Vasta kun muutin yliopiston myötä Helsinkiin ja tapasin

kohdallasi jäädä aika vähiin studioitöiden alettua?

– Kyllä minä pianonvirityksillä elätin itseni muutaman vuoden, kunnes Jonnan levy alkoi menestyä. **Mikko von Hertzenin** piano vuonna -99 oli viimeinen minkä viritin, mutta kyllä niistäkin opinnoista oli ehdottomasti uralleni hyötyä.

Kokonaisvaltaista tuottamista

Miten päädyit tekemään yhteistyötä Jonnan kanssa?

– Sibiksen kurssien isoin merkitys oli verkostoituminen ja alalle pääsy. Siellä tutustuin **Jyrki Tuoviseen**, jonka kanssa alkoi hedelmällinen yhteistyö. Täydensimme hyvin toisiamme. Jyrki oli kosketinsoittaja ja hallitsi ohjelmoinnin, minulla taas oli bänditausta. Teimme Polygramin **Hannu Sormuselle** monenlaisia projekteja, sellaisiakin, jotka eivät niin inspiroineet. Kerroin visioistani Sormuselle, joka ehdotti yhteistyötä Jonnan kanssa. Jonna oli ollut jo pari vuotta sainattuna, mutta levy-yhtiö ei ollut löytänyt hänelle sopivaa tuottajaa. Minä edustin juuri sellaista mitä Jonna tyylillisesti haki.

Siihen aikaanhan oli vielä vallalla tällainen vanha suomirock-saundi, mikä tarkoitti usein hyvin raskasta soundia. Rocktuottajia ei ollut montaa, **TT Oksala, Riku Mattila** ja muutama muu. Oli kuitenkin tullut uusi sukupolvi, joka otti vaikutteensa brittipopista ja amerikanasta, esimerkiksi Egotripin jätkät. Minä edustin tätä uutta soundia, ja sille oli kova tilaus. Kun alalle tuli uutta verta, töitä oli niin paljon kuin ehti tehdä. Jonnan menestyksen jälkeen minulla oli monta vuotta tilanne, että töitä olisi ollut kolme kertaa enemmän kuin olisi ehtinyt tekemään, ja kyllähän minä teinkin. Aivan liikaa.

Niin, ensimmäinen Jonna Tervomaan levy oli sekä kaupallinen että arvostelumenestys. Se teki sinusta kysytyn nimen. Löytyikö ammattimainen tapa toimia Jonnan pestin kautta vai jo Sibiksen aikana?

”Koen ensisijaisesti olevani muusikko.”

muita soittajia, tajusin, että musiikki on alani. Päämäärättömät yliopistopinnot jäivät, ja pyrin Arlainstituuttiin pianonvirittäjäopintoihin.

Samaan aikaan Radio Cityssä mainostettiin – tämä oli aikaa ennen internetiä – että Sibiksessä alkaa viikonloppuisin äänittäjäkurssi. Hain sinne. Äänittäjäkurssin jälkeen jatkoin opintoja vielä tuottajakurssilla, jotka taisivat molemmat olla ensimmäiset ikinä, ennen kuin ne siirtyivät osaksi Sibelius-Akatemian koulutusohjelmaa. Pitkän aikaa opiskelinkin seitsemän päivää viikossa.

Valmistuit pianonvirittäjäksi, vaikka virityshommat taisivat sinun

KIMMO TÄHTINEN

”En koskaan haikaile mitä tekisin jos pääsisin tuottamaan jonkun tietyn artistin levyä.”

– Jonna muutti elämäni. Pääsin katsoomaan A-luokan olosuhteissa, mitä tämä ammatti voi olla. Olin kuitenkin soittanut kellaribändeissä vuodesta 1982 lähtien. Se oli iso muutos, jossa on oppimista riittänyt näihin päiviin asti, eikä se oppiminen koskaan loppu. Koko ajan tajuaa uusia asioita, nöyrtyy ja hiffaa, että ehkä mun pitää vielä funtsii tätä juttua.

Alussa toimin hyvin vaistonvaraisesti. Olen lapsesta asti tykännyt tehdä teknisten laitteiden kanssa asioita. Olen myös aina soittanut ihmisten kanssa ja esiintynyt paljon. Luonnostani olen aina prosessoinut, miksi joku biisi toimii ja miten asiat saa toimimaan. Olen myös logistisesti hyvin pedantti. Pysyn budjetissa ja aikatauluissa. Tämähän ei ole alalla mikään itsestäänselvyys. Ainakin Suomessa on oltava tarpeeksi skarppi, jotta voi tehdä pitkän uran tuottajana. Sekoilu ja hörhöily, oli se miten taiteellista vain, ei tässä maassa toimi. Isältäni olen pe-

rinyt työmoraalin, että työt hoidetaan jämäptisti. Se on sisäänrakennettu juttu, jota ei ole tarvinnut miettiä.

Miten pyrit lähestymään uutta projektia vaikka artistin kanssa, jolla on jo pitkä ura takana?

– Jos artistilla on jo ura, koetan suhteuttaa, mitä uutta minä voisin siihen tuoda. Olen myös ollut tuotantopalaverissa, joiden jälkeen on todettu, että ei lähdetä tekemään mitään, koska näkemykset eivät kohtaa. Se on kuitenkin niin pitkä ja intensiivinen prosessi, että sen on pakko olla kaikille mielekästä. Jos tuottaja ei saa vaikuttaa mihinkään, työ ei motivoi – varsinkaan, jos liksa on huono.

Mieluummin haluan tehdä semmoista mikä ruokkii luovuutta. Kaikki lähtee biiseistä ja persoonasta. Karastan sellaista metodia, että toteutetaan omasta mielestä magee sapluuna jonkun artistin kanssa riippumatta siitä, sopiiko se hänelle. Tuottamisen pitää

olla aina artistilähtöistä. Valitettavasti välillä kuulee levyjä, joissa tuottajan omat intohimot on läntäty kuin tarra artistin otsaan.

Jonnan kanssa lähdimme siitä, että meidän musamaut olivat niin samantyyppiset. Mietimme ketkä tekisivät sopivia biisejä ja pyysimme niitä. Ensimmäinen levy tehtiin hyvin biisilähtöisesti. Myöhemmin tuottajaurallani olen miettinyt enemmän, mikä on levyn punainen lanka. Nykyään en taas ajattele sitä yhtään, koska se punainen lanka tuppaa tulemaan usein, halusi sitä tai ei. Minulla on taipumusta pedanttisuuteen ja yritän taistella kaikin tavoin sitä vastaan. Se ei aina palvele musiikkia.

Tuottajan täytyy kommunikoida

Mitkä ovat olleet urasi suurimmat haasteet?

– Ismo Alangon *Minä ja pojat* (Poko, 2004) oli haastava. Bändissä oli toinen toistaan lahjakkaampia visionaareja (**Jarno Karjalainen, Marko Timonen, Timo Kämäräinen ja Riku Mattila**), joilla oli ihan älyttömästi ideoita. Ismolalla oli ajatus, että kaikki ideat pitää kokeilla. Treenikämpällä sitten kokeiltiin ideoita, joista moni oli lähtökohtaisesti ihan kuolleena syntynyt. Siinä meni ihan mielettömästi aikaa. Mutta koska koko bändi oli tuollaista A-ryhmää eikä mitään perässähihtelijöitä, niin ajattelin että olen vain erotuomarina siinä ideoinnissa. Ideoiden rönstyily oli kuitenkin valtavaa. Minulla oli myös ehkä turhan iso kunnioitus Ismoa kohtaan artistina. Olisin voinut olla ankarampi.

Se oli oppimisprosessi, ja oli levy kuitenkin nasta tehdä. Minulla on ylipäättään taipumus unohtaa kaikki huonot puolet levynteoista – haasteellisimmat työni olen ehkä kuitenkin tehnyt äänittäjänä. Sen levyn jälkeen olen oppinut todella paljon tuottamisesta. Tuo oli aikaa, jolloin ajattelin että tiedän tästä hommasta aika paljon. Nykyään epäilen, tiedänpö siitä yhtään mitään. Olen todella vahvasti kyseenalaistanut, olenko hyvä siinä tai onko se edes minun juttuni.

Pystyn tekemään levyn kyllä, polkaisen sen aika tyhjäksi, mutta ei se ole sillä lailla minun juttuni kuin soittaminen. Tulevan Ismon levyn tuotantoprosessi lähti käyntiin niin, että Ismo kysyi minulta ohimennen että ”oots Jussi helvetin hyvä tuottaja?” Vastasin että rehellisesti sanottuna ei ole aavistustakaan, mutta epäilen että en. Nyt me kuitenkin alamme tehdä Ismon uutta levyä.

Urallasi on kuitenkin paljon menestyksiä. Koko Jonna Tervomaan ura on huikea menestystarina, ja vuonna 2007 saitekin Teosto-palkinnon levystä Parempi loppu. Toisaalta

”Sibiksen kurssien isoin merkitys oli verkostoituminen ja alalle pääsy.”

sinulla samaan aikaan loppui pesti Tuure Kilpeläisen levyjen tuottajana, kolmen levyn ja 14 vuoden yhteistyön jälkeen. Miltä tuntui, kun heti tämän jälkeen tuottaja Sampo Haapaniemi sai nostettua Kilpeläisen yhdeksi maamme suosituimmista artisteista?

– Meidän välillämme ystävyys kulkee kaiken edellä. Tuure kertoi minulle ensimmäisenä, että halusi miettiä koko kuviota uudelta pohjalta. Itse hän taisteli iskelmällisyyttä vastaan pitkään. Hänhän on kellarien kasvatti, Kouvolan roku. Tuuren sävellykset ovat kuitenkin olleet iskelmällisiä, ja se rockunelma oli pitkään este. Minun roolini oli rouheuttaa biisit. Sitten Tuure teki sinunkaupat iskelmällisten perinteiden kanssa ja rupesi toteuttamaan sitä visiota. En minä olisi pystynyt tekemään sitä samalla otteella kuin Haapaniemi on tehnyt – tämä pelkällä kunnioituksella. Se on mennyt ihan oikein.

Kyllähän minä aina ihmettelin, että miksi nämä hienot biisit eivät kiinnosta ketään. Mutta se luomani brittiläinen hillitty tyylikkyys ei kiinnostanut monia. Nyt Tuure tekee rinta rottingilla juttuaan ja on artistina rehellisempi ja valmiimpi. Siihen tyyliin Sampo on ehdottomasti parempi tuottaja kuin minä. Kyllä minä koen, että ne kaikki vuodet olivat pohjatyötä Tuuren menestykselle. Tuurella oli kuitenkin levy-yhtiöissä vankka maine hyvänä biisintekijänä ja häneen uskottiin. Se että Suomessa breikkaa nelikymppisenä, on todella harvinaista.

Oletko joutunut usein kieltäytymään sinulle tarjotuista projekteista?

– Kyllä varsinkin vuosina 1998–2005, jolloin töitä koko ajan tarjottiin enemmän kuin pystyin tekemään. En ole halunnut tehdä enempää kuin kaksi tai kolme levyä vuodessa. Taiteellisista syistä olen kieltäytynyt monta kertaa. Joskus olen ottanut puhtaasti ammatillisista syistä vastaan töitä, joista olen kokenut oppivani jotain, vaikka en ole tyyliä omimmakseni kokenutkaan – ei niistä ole yleensä mitään helvetin hyviä levyjä tullut. Kyllä tuottaja pystyy levyn myös pilaamaan.

KIMMO TÄHTINEN

”Koko ajan tajuaa uusia asioita, nöyrtyy ja hiffaa, että ehkä mun pitää vielä funtsii tätä juttua.”

Taiteellisen työn lopputulosta ei voi tietenkään koskaan ennustaa, kun se on niin monesta asiasta kiinni.

– Joskus musiikin flow ja henkilökemiat eivät vain ole läsnä eikä lopputulos ole kovin onnistunut. Minulla on onneksi monta ammattia musiikin sisällä enkä ole riippuvainen mistään niistä pelkästään. Tuottajana vastuu on niin paljon isompi, kommunikointia on niin paljon enemmän ja koko ajan päässä raksuttaa se projekti. Äänittäjänä päivä on ohi, kun studion ovi menee selän takana kiinni.

Miten ääniteteollisuuden laskusuhdanne on vaikuttanut tuottajien toimeentuloon?

– Aiemmin tuottaja pystyi saamaan hyvin myyvistä levystä rojaltien kautta hyvän liksan. Nykyään levymyynnillä ei ole niin paljoa merkitystä eikä sen varaan ainakaan voi laskea mitään. Jotta tuottajana pääsisi hyville liksoille, pitäisi levyt tehdä helvetin nopeasti, enkä minä osaa tehdä niin. Se ei ole mahdollista.

Kuitenkin, jotta tuottajalla voi olla ura, täytyy tehdä levyjä jotka myyvät. Se on ainoa mahdollisuus Suomessa, jotta siitä saa elannon. Trendit tulee ja trendit menee. Minun huono ja ehkä myös hyvä

puoleni on se, etten ole koskaan miettinyt trendejä, se on minulle vieras asia. Mutta jotta voi tuottaa levyjä, jotka myyvät, täytyy tykätä siitä musiikista mikä menee isoihin massoihin. Ei minun musiikkimakuni kohtaa sitä mikä Suomessa on suosittua. Itse pyrin rakentamaan aina kerroksia, joista asioita löytää monen kuuntelun jälkeen. Se ajattomuus – ei retroilu, vaan ajattomuus – on se mihin minä pyrin, ei trendikkyys. Jos pyrkii tekemään saundia mikä on nyt trendiä, niin levyn ilmestyessä se on todellakin jo mennyt se trendi.

Mikä erottaa ammattituottajan noviisista?

– Se on hyvä kysymys. Noviisitkin pystyvät tekemään parhaimmillaan helvetin hyviä ja innovatiivisia levyjä. He voivat olla rohkeampia kuin ammattituottajat, joilla ammattielämän realismi voi jollain lailla kahlita sitä tekemistä. Kai ammattilaisen tuottamisjälki on hallittua; en välttämättä sano että se on edes aina hyvä juttu, mutta se on ehkä se joka erottaa.

Nykyään kaikki voivat olla tavallaan tuottajia. On paljon semmoista musiikkia, että riittää kun osaa käyttää Logicia niin voi tehdä levyn – mikä ei ole väärin missään nimessä.

Luostarissa noviisiaika on kolme vuotta. Mikä se on mielestäsi tuot-tajalla?

– Heh-heh-hee... en minä osaa sanoa. Minä olen ainakin hyvin suvaitsevai-nen. Jos ihmiset diggaa tehdä musiik-kia ja saa siitä filiksiä niin en minä siitä pulttia ota. Se on minulle ihan sama, nimittääkö joku itseään tuottajaksi. Mi-nulle tuottaminen on sitä, että soittajat soittavat oikeasti ja mahdollisesti yhtä aikaa, se musiikki syntyy niiden muu-sikoiden kautta kommunikoinnista ja että biisimateriaali, erityisesti tekstit ovat vahvoja.

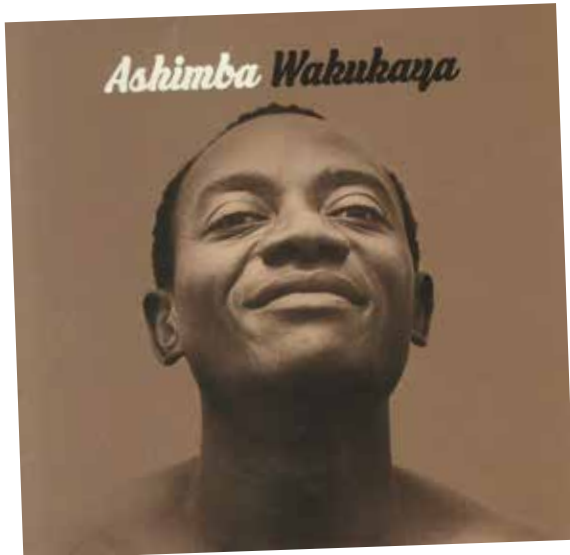
Olen sen verran vanhan liiton mies, että haluan kaiken perustuvan oikeaan musisointiin. Ei semmoisia levyjä pys-ty tuottamaan muuta kuin tietynlai-silla sosiaalisilla kyvyillä. Jos ajattelen vaikka **Tommi Vikstenin** tuottamia Loiri-levyjä, jotka äänitin, ei semmoista traditionaalista levyä pysty tekemään noviisi. Se ei vaan onnistu. Se vaatii niin sanotusti jonkun verran kilsoja.

Juuri ilmestynyt tansanialaisen Ashimban levy on ehdottomasti yk-si hienoimmista koskaan tuottamis-tasi levyistä. Levyllä soittaa myös upea suomalainen bändi: toinen tuottaja Teho Majamäki, veljekset Jori ja Kari Hulkkonen sekä Juho Viljanen. Työskentely täysin afrik-kalaisen artistin kanssa on varmasti vaatinut aivan toisenlaisia kommu-nikointitaitoja kuin mikään aiempi projektisi?

– Kyllä, mutta Andrew (aka Ashimba) on biisintekijänä hyvin selkeä. Raken-teet menevät niin kuin ne on sovittu, ja livenä Andrew antaa selkeitä merkke-jä. Se mistä hän aina puhuu on *spirit*. Hän haluaa soittaa ihmisen jakamaan, jotka antavat koko *spiritinsä*. Kyse ei ole loputtomista jamitteluista, vaan jopa länsimaisen järjestelmällisistä biiseistä.

Millaista oli tuottaa levy yhdessä Tehon kanssa?

– Teho oli aloittanut yhteistyön Andrew’n kanssa asuessaan Tansanias-sa. Bändihän oli toiminut aikansa, kun Teho pyysi minua mukaan jakamaan vastuuta, että levy saatiin tehtyä. Sitten työ oli tehokasta ja nopeaa. Andrew’n kanssa työskentely oli mahtavaa. Jos ajatellaan ihmisiä, jotka itse tekevät biisinsä, niin hän on taidoiltaan kovin muusikko, jonka kanssa olen koskaan tehnyt töitä. Se kokonaisuus on niin suvereeni. Levyllä iso osa Andrew’n laulu- ja kitararaidoista on tehty yhtäai-kaisesti samalla otolla. Hänen laulunsa ja kitaransa toimivat täysin autonomi-sesti; en ole koskaan törmännyt saman-laiseen kykyyn.

”Ashimban kanssa työskentely pyyhkäisi alan aiheut-taman orastavan kyynisyyden mennessään.”

Yksi jännä juttu oli tahdin lasku biis-in alkuun. Andrew’lle olisi riittänyt, että lasketaan vain yhteen. Me yritim-me selittää, että me tarvittaisiin lasku neljään. Päädyimme kompromissiin eli kahteen.

Uusi alku inspiroi

Teosto-palkinnon jälkeen pitkä ja intensiivinen yhteistyösi Jonna Ter-vomaan kanssa keskeytyi Jonnan jäädessä äitiyslomalle. Uudet tuo-tannot eivät tuoneet keikkoja sa-massa määrin kuin Jonnan bändi. Neljänympin kynnyksellä jouduit punnitsemaan periaatteitasi uudes-taan ja ilmeisesti tiukka itsetutkiste-lu johti uuteen alkuun soittajana?

– Keikat loppuivat kuin seinään vuon-na 2008. Yhtäkkiä minulla ei ollut kuin kymmenen keikkaa vuodessa, vaikka olin parhaimpina Jonna-vuosina teh-nyt niitä yli sata. Elämänmuutos oli niin raju, että ajattelin että tähänkö tämä loppui.

Sitten rupesin tekemään syste-maattisesti töitä sen eteen, että saisin töitä. Ilmoitin ihmisille suoraan, että minua voi pyytää. Omaa arvostustaan kentällä on vaikea tietää, ja mietinkin, miksi puhelin ei soi. Kämäräisen Timol-ta kysyin, että ”pitääköhän jengi mua liian korkeassa arvossa vai ajattelee-ko ne että tuolta ei taitu?” Timo sanoi, että varmaan molempia. Eihän minun taidoistani tavallaan ole ollut näyttöä muusikkona.

Koen, että olen ammattimuusikko, mutta minulla ei ole semmoisia taitoja, että minut voi laittaa pulttiin istumaan tai suoraan lähetykseen nuotit edessä. Luen lappuja paremmin ja paremmin nyt, kun olen tehnyt enemmän ses-siokeikkoja. Sen yhden laihan vuoden

jälkeen niitä on riittänyt mukavasti. Se on ollut mahtavaa, ja lähdén aina kun pyydetään, koska niistä oppii aina.

Suomessa on helvetin paljon hieno-ja sessiokitaristeja **Kääriäisestä Koso-seen**, jotka vetää tuosta vaan. Sitä on mieleetöntä seurata sivusta. Mutta kos-ka olen itseoppinut kitaristi ja mennyt niin sanotusti perse edellä puuhun, joudun tekemään paljon kotitöitä tek-nisten asioiden kanssa. Toisaalta se on osittain minun saundini. Uuden oppi-minen ja treenaaminen on kuitenkin mahtavaa, ja vajavaisuuksieni vuoksi opin koko ajan jotain uutta.

Nuorena halveksin monialaista osaamista. Aikoinaanhan oli se vanha koulukunta, joka oli sitä mieltä, että kaikki jotka ovat käyneet konservato-rion ovat syvältä. Nykyään pidän valta-vassa arvossa tuollaisia ammattilaisia, jotka pystyvät *prima vista* soittamaan mitä vain.

Toisaalta muistan Sampo Haapa-niemen sanoneen, että sinulla on hänen kanssaan soittaneista kitaris-teista yksi parhaimmista taimeista. Tarkoitat, että varmasti tyylijatjasi ajaa teknisen briljeeraamisen edelle.

– Ehkä olen näiden haasteiden edessä liiankin tietoinen siitä mitä en osaa. Muutkin ovat sanoneet että olen tur-han ankara itselleni. Tiedän kyllä, et-tä lähtökohtaisesti minulla on hyvä taimi ja että olen todella tietoinen, miten muodostan oman saundini – aina lähtien omista näpeistä. Mietin kitaristina, varmaan siksi että olen myös tuottaja, millä saan tämän mu-siikin kuulostamaan paremmalta. En ajattele, mitä kunnianhimoja minulla on instrumentalistina. Ajattelen aina biisin dramaturgiaa ja millä rytmisellä kuviolla istun kokonaisuuteen. Pyrin välttämään itsetarkoituksellista kita-rismia ja löytämään juuri sen oikean kohdan, joka elävöittää biisiä. Ne ovat monesti todella pieniä juttuja, millä biisi paranee.

Teksti ja herkkyys edellä

Levyilläsi on usein 60–70-lukuhenki-nen, ajaton saundi. Monille on ehkä yllätys, että soittajana kuitenkin am-mennat paljon Captain Beefheartin kaoottisuuteen rakentuvasta blue-sista. Sitä hulluutta ei ehkä aina ole niin helppo löytää musiikistasi, vaikka se on aina välillä kuultavissa sooloissasi.

– Kyllä näin on. Jos soitan itse tuot-tamillani levyillä, en pysty suhtautu-maan neutraalisti omaan soittooni. Se ei yleensä edusta soittamistani parhaimmillaan, koska minulla on tai-pumus hieroa soitostani kulmat pois.

”Minun huono ja ehkä myös hyvä puoleni on se, etten ole koskaan miettinyt trendejä.”

Progeyhtye Club Meranon levyllä, jossa olen vain kitaristina, on parasta levytet-tyä kitaransoittoa minulta. Sain ohjeet soittaa ”just niinku sä soitat”, ja se soitto tulikin hyvin spontaanisti. Se onnistui.

Jos teen Jonnan levyä, hieron niitä kitararaitoja niin kauan, että ne ovat mie-lestäni parasta mihin pystyn. Livenä voin heittäytyä ja soittaa niin, ettei mikään pelota. Jos menee metsään, se on vain yksi ohikiitävä hetki elämässä. Samaa vapautumista on vaikea löytää studiossa.

Oletko suunnitellut toteuttaa tätä Captain Beefheart -visiota ja tehdä soololevyn?

– Riku Mattilaa lainatakseni kitaristi–tuot-tajien soololevyt ovat aina vähän mur-heellisia. Kyllähän oma soololevy silti on aina mielessä, ja mulla on läppäri täynnä äänityksiä. Niiden työstäminen vaatisi hirveästi aikaa. Studiotyöskentelyssä on myös niin paljon amatillista painolastia, että on vaikea nysväätä vain omia juttuja. Olen vahvasti yhteistyöihminen.

Oman soololevyn aika voi olla jos-kus, mutta ennemminkin suuntaan ajatukseni löytääkseni todella vahvoja biisejä, nimenomaan tekstejä, joissa on asiaa. Oikeastaan mikään muu ei enää kiinnostakaan. Teksti määrittää biisin. Monesti kuulee, kuinka on näppärästi laitettu beatleaanisia soitukulkuja, mutta kun laulaja avaa suunsa, sisältö puuttuu. Esimerkiksi tulevan Ismon levyn suhteen minulla on siksi turval-linen mieli, koska tiedän että siellä on niin mahtavia biisejä.

Miten olet muuttunut muusikkona 20 vuoden aikana?

– Monipuolisemmaksi kyllä. Minulla on ollut pitkään yksi saundi, jonka löysin jo varhain. Se istui hyvin Jonnan, Tuuren ja Latebirds’in kanssa – ja uskon, että tyylini oli helppo tunnistaa kaikista noista yhteistä. Sitten tuli vaihe, etten jaksanut kuunnella popmusiikkia enää ollenkaan, vaan aloin kaivata jotain muuta. Tuntui, että samat asiat kier-tetetään aina uudelleen eikä kukaan tee mitään uutta. Samat bändit, joita itse kuuntelin nuorena; Talking Heads, Joy Division ja muut, soivat 20 vuotta nuorempien jutuissa.

Neil Youngin kautta löytyi count-ry, countryn kautta blues ja malilainen

”Olen sen verran vanhan liiton mies, että haluan kaiken perustuvan oikeaan musisointiin.”

blues ja koko afrikkalainen musiikki. Sitä kautta kiinnostuin lattarimusas-ta. Viime vuodet olen pääsääntöisesti kuunnellut afrikkalaista tai vaikka kuu-balaista musiikkia, joka liittyy musik-koudessa tosi paljon siihen, että rytmi on kaiken A ja O. Ensimmäinen asia, joka biisissä pitää saada toimimaan, on pulssi ja svengi. Jos rytmiikka ei toimi, mikään ei toimi.

Afro- ja lattarimusasta löytyy svengin ydin ainakin minulle. Siihen perehtyminen on avartavaa, koska sen rytmiikkaa ei välttämättä aina tajua. Siihen verrattuna pop- ja rockmusiikki tuntuu niin kornilta ja huonosti soite-tulta, vaikka kyllä aina parin vuoden välein tulee jotain kiinnostavaa. Tämä äärimmilleen viety kierrätys on vain erittäin epäinspiroivaa. Siksi onkin ol-lut aivan mahtavaa päästä soittamaan muutakin.

Aloitit opintosi viululla. Ehdit bän-diurasi alussa soittaa veljesi bän-dissä myös bassoa. Kitaristina olet täysin itseoppinut. Ketkä olivat in-noittajiasi?

– Kun tartuin kitaraan viisitoistavuo-tiaana, soitin ZZ Topin ja Aerosmithin levyjen mukana. Myöhemmin kolah-ti indiekitararock: REM, Sonic Youth, Smiths, toisaalta joku **Tom Waits** ja **Nick Cave**. Olin todella pitkään alter-native-henkilö kaikilla leveleillä – luo-jan kiitos en enää aikoihin, mutta se kuitenkin määrittä paljon soittoani. Toi-saalta yhtä paljon sitä on määrittänyt **Esa Pulliainen**. Tai Neil Young. Yritän todella, todella usein soittaa niin, että se kuulostaa kauniilta mutta ei lällyltä.

Mikään ei ole puhtaasti jotain. Kau-neudessa on myös se riipaiseva, ka-ru puoli, niin kuin elämässäkin. Pyrin soittamaan kauniisti mutta elämänma-kuisesti, se on tosi oleellista. Soittajan pitää taiteilijana heijastaa elämää ja kuulostaa siltä mitä hän on. 🎸